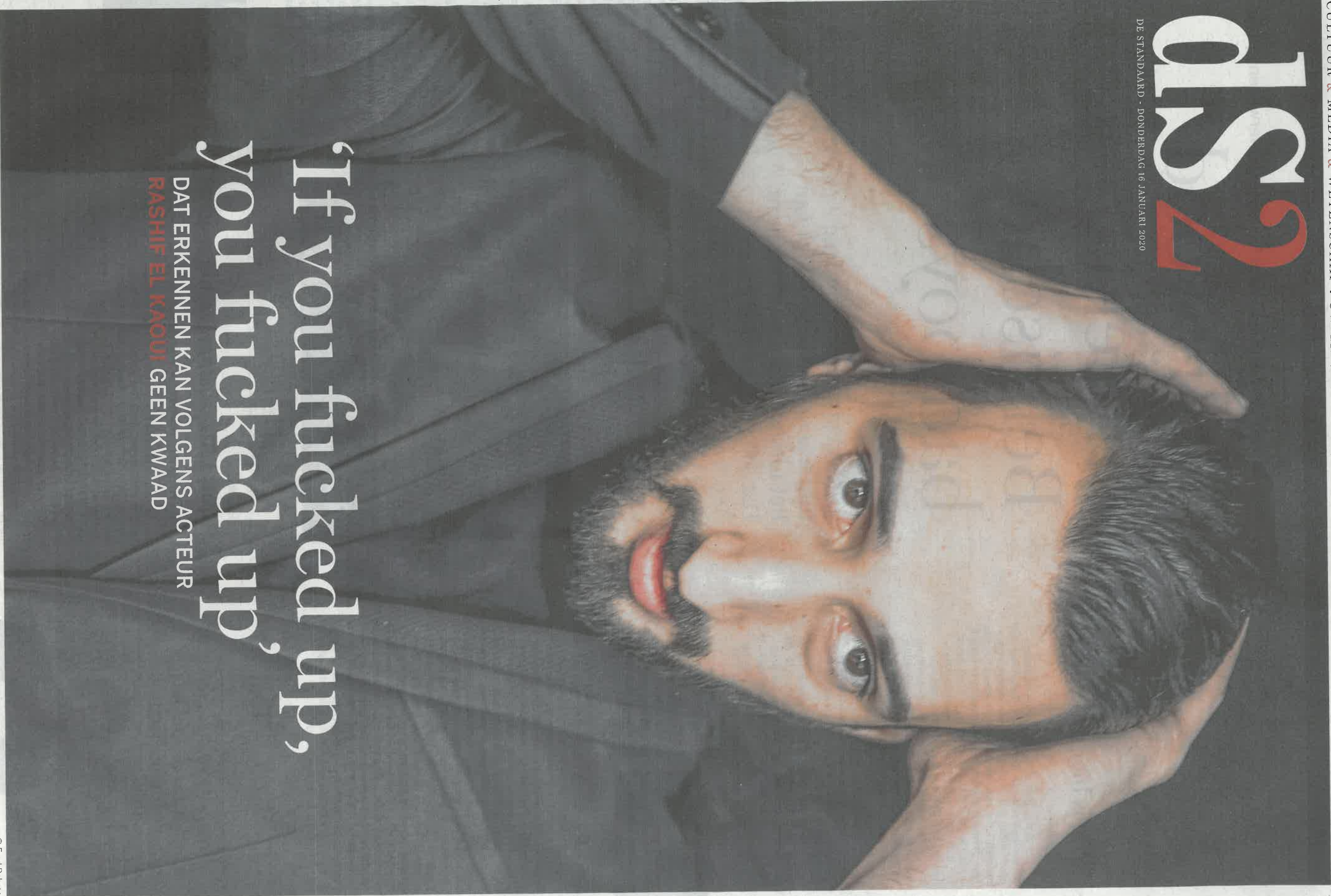

ds2

DE STANDAARD - DONDERDAG 16 JANUARI 2020

*'If you fucked up,
you fucked up*

DAT ERKENNEN KAN VOLGENS ACTEUR
RASHID EL KAOU GEEN KWAAD

DE 5 LEVENSSLESSEN

Rashif El Kaoui

‘Ik heb ongelofelijk veel schuldbesef, maar weet meestal niet waarom’

Rashif El Kaoui: ‘Ons rechtssysteem zit heel kantiaans in elkaar, maar de realiteit laat zich niet zomaar in categorische imperatieven gieten.’ © Fred Debrock

Acteur Rashif El Kaoui houdt niet van denken in zwart-wit. Hij heeft het meer voor grijs tinten, en voor nuance. Een schone lei? Bestaat niet! **INES MINTEN**

1.

De berg is een gebeurtenis

‘De *native Americans* bekeken een berg niet als een vaststaand of onveranderlijk ding. Alles is het resultaat van iets anders, alles is in *wokding*. Ik vind dat een mooie manier om naar de wereld te kijken. Doorgaans zien we vooral momentopnames. Als we iemand ontmoeten, krijgen we een beeld van wie die persoon op dat moment is. Maar mensen en dingen komen ergens vandaan en zullen nog veranderen. Uiteindelijk zijn mensen de optelsom van alle ervaringen die ze al gehad hebben. Toots Tielemans kwam zo ooit vijf minuten een stukje inspelen in een opnamestudio en vroeg daar een nogal hoog bedrag voor. Maar

je bent er maar vijf minuten mee bezig geweest! was de reactie. Waarop hij antwoordde: Nee nee, zestiig jaar en vijf minuten. Ook als je het emotioneel bekijkt of toe-past op relaties met anderen geldt het: je neemt altijd alles mee, de goede en de minder goede dingen. Daarom kun je ook nooit met een schone lei beginnen, zoals ze zeggen. Je kunt je er bewust van zijn wat erop staat, maar schoonvegen kan niet.’

2.

Gedachten zijn bezoekers

‘Twee oosterse monniken, een oude en een jonge, lopen langs een rivier. Aan de oever staat een mooie, jonge vrouw die naar de

overkant wil. Hoewel dat volgens zijn orde eigenlijk niet mag, zegt de oude monnik: Spring maar op mijn rug, ik breng je naar de overkant. Zo gezegd, zo gedaan, de monniken lopen verder. Na een halfuur zegt de jonge monnik: Je had dat beter niet gedaan, het mag niet ... En de oude monnik antwoordt: Ik heb die vrouw een halfuur geleden weer neergezet, maar jij draagt haar nog altijd met je mee. Gedachten komen, maar je moet ze ook weer kunnen laten gaan. Ik vind dat een belangrijke levensles, hoewel ik ze helemaal niet makkelijk vind om toe te passen. Het is eenvoudiger om je vast te klampen aan een vertrouwde gedachte, zelfs al is ze destructief of melancholisch. Maar het gevaar zit erin dat je op zulke gedachten blijft voortbouwen tot ze alle ruimte innemen.’

3.

Toon de hals

'Dit is een levensles die ik vaak herhaal. Als wolven of honden anderen in hun positie erkennen, dan tonen ze hun hals aan elkaar. Ik probeer dat ook te doen. Ik zie het als oprecht schuld erkennen of je oprecht openstellen voor mensen. Wanneer je oprecht bent – dat woord is belangrijk! – is bijten zelden de reactie, of je moet al echt een ongelooftijke klootzak tegenover je hebben. Op een podium vertaalt het zich naar oprecht kwetsbaarheid tonen. Ik heb dat gemerkt in het project dat ik gedaan heb rond mannelijkheid (*De man is lam met Lucas De Man, red.*). Ik heb daarvoor gesprekken gevoerd met heel veel mannen en sommigen onder hen waren zo open en eerlijk dat ik besefte dat ik er iets even oprichts tegenover moest stellen en me even kwetsbaar moest durven op te stellen. Deed ik dat niet, dan zou er minur tussen ons blijven staan zijn. Heel praktisch is het dit: *if you fucked up, you fucked up*. Dat erkennen kan minder kwaad dan we vaak denken.'

4.

Geef zorg aan wie het nodig heeft

'Mag ik nog een monnikenparabeltje vertellen? Mijn moeder vertelde me die vroeger altijd, en er zitten er heel leuke tussen. In een klooster wordt 's nachts geregeld rijst gestolen. Alle monniken zijn in rep en roer. Uiteindelijk blijkt de dader een jonge monnik die nog maar pas ingetreden is. De anderen eisen dat hij weggestuurd wordt, waarop de hoofdmonnik zegt: Neel! Hem moet ik net bij mij houden. Jullie weten al hoe het moet, hij niet, dus hij heeft meer zorg nodig. Ons rechtssysteem zit heel kantiaans in elkaar, gebaseerd op een ideale wereld waar iedereen naar moet handelen. Maar de realiteit laat zich niet zomaar in categorische imperatieven gieten ... Ik vind misdaad en straf een moeilijk gegeven: zo doe je alleen aan symptombestrijding en ben je niet met de oorzaken bezig. Wie het meest afwijkt van de norm, heeft de meeste zorg nodig, terwijl het net het makkelijkst is om zo iemand links te laten liggen.'

5.

Elk verlangen staat tegenover een ander verlangen

'Er is alleen verlangen, zei Splinoza. We kunnen alleen het ene verlangen tegenover het andere plaatsen. Je kunt zin hebben om heel veel koekjes te eten, maar je wilt er ook goed uitzien in de zomer. Welk verlangen is sterker? Het mooie aan die theorie, is dat ze ingaat tegen het goed-kwaad-verhaal. Het leven is niet wit en zwart, maar zit vol grijs. Dat zie je als je er maar lang genoeg naar staart. Daarom heb ik het moeilijk met die tweedeling in goed en kwaad. Verlangens hoeven niet passioneel of direct te zijn. Je kunt er ook naar verlangen om iemand niet te kwetsen. Zo heb ik ongelooftijk veel schuldbesef, en ik weet meestal niet waarom, wat frustrerend is voor de mensen rondom me én voor mezelf (*lacht*). Mijn verlangens om niemand voor de borst te stoten is gewoonlijk groter dan het verlangen om zelf gehoord te worden. Maar verlangens kunnen op bepaalde punten in je leven of in bepaalde situaties weer wisselen. Ook verlangens zijn uiteindelijk momentopnames.'

Rashif El Kaoui is acteur en schrijver. Hij maakt onder meer deel uit van de ploeg van de KVS. Eind deze maand begint hij aan een nieuwe speelfreeks van 'Een jhad van liefde', in regie van Hans Van Cauwenberghe.

'Verlangens hoeven niet passioneel of direct te zijn. Je kunt er ook naar verlangen om iemand niet te kwetsen'